

PATVIRTINTA
Viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos
apskaitos instituto standartų tarybos
2003 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 1

3-IASIS VERSLO APSKAITOS STANDARTAS „PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA“

(Žin., 2004, Nr. 20-616)

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šio standarto tikslas – nurodyti, kaip turi būti pateikiama, klasifikuojama ir detalizuojama informacija apie įmonės uždirbtas pajamas, patirtas sąnaudas ir gautus veiklos rezultatus per ataskaitinį laikotarpį.

2. Standartas nustato pelno (nuostolių) ataskaitos sudarymo, pajamų ir sąnaudų klasifikavimo į įprastinės veiklos ir ypatinguosius straipsnius tvarką, pavyzdines pelno (nuostolių) ataskaitų (išskyrus konsoliduotų) formas.

3. Išimtiniais atvejais gali būti pateikiamos ir kitokios, šiame standarte nenurodytos, pelno (nuostolių) ataskaitos formos, jeigu to reikia siekiant teisingai parodyti įmonės veiklos rezultatus.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

Išlaidos – turto ar paslaugų sunaudojimas bei turto vertės sumažėjimas per ataskaitinį laikotarpį.

Įprastinė veikla – pasikartojančios ūkinės operacijos, susijusios su įmonės veikla.

Ypatingieji straipsniai – straipsniai, kuriuose parodomi neįprastų, atsitiktinių, reguliariai nesikartojančių ūkinių įvykių rezultatai.

Netipinė veikla – ūkinės operacijos, kurios negali būti laikomos tipinės veiklos operacijomis, tačiau yra susijusios su įprastine veikla.

Pardavimo pajamos – ekonominės naudos padidėjimas dėl prekių pardavimo ir paslaugų teikimo per ataskaitinį laikotarpį, pasireiškiantis įmonės turto padidėjimu arba išpareigojimų sumažėjimu, kai dėl to padidėja nuosavas kapitalas, išskyrus papildomus savininkų įnašus.

Pardavimo savikaina – per ataskaitinį ir ankstesnius laikotarpius patirtos išlaidos, tenkančios per ataskaitinį laikotarpį suteiktoms paslaugoms ir parduotoms prekėms.

Tipinė veikla – ūkinės operacijos, susijusios su veikla, iš kurios įmonė keletą ataskaitinių laikotarpių gauna daugiausia pajamų ir kurią įmonė laiko pagrindine.

Veiklos sąnaudos – patirtos per ataskaitinį laikotarpį išlaidos, susijusios su įprastine įmonės veikla, vykdoma neatsižvelgiant į pardavimų apimtį, išskyrus finansinę, investicinę ir kitą veiklą.

III. PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITOS SUDĖTIS

4. Duomenys apie įmonės veiklą per ataskaitinį laikotarpį pelno (nuostolių) ataskaitoje grupuojami į įprastinės veiklos ir ypatinguosius straipsnius.

5. Įprastine įmonės veikla laikomos pasikartojančios ūkinės operacijos, susijusios su visa įmonės veikla. Įprastinės veiklos duomenys dar grupuojami į tipinės ir netipinės veiklos

straipsnius.

6. Duomenys apie tipinę įmonės veiklą yra pardavimo pajamos, pardavimo savikaina ir veiklos sąnaudos.

7. Duomenys apie netipinę įmonės veiklą yra kita, finansinė ir investicinė veikla.

8. Ypatinguosius straipsnius sudaro pagautė ir netekimai. Šie straipsniai turi būti pateikiami atskirai.

9. Duomenys apie įmonės veiklą grupuojami atsižvelgiant į šiame standarte nurodytus kriterijus ir veiklos specifiką. Pasirinktas grupavimo būdas turi būti taikomas nuolat arba pakankamai ilgą laiką, nebent reikšmingi įvykiai ar aplinkybės lemia grupavimo pakeitimą.

IV. PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITOS DUOMENŲ PATEIKIMAS IR ATSKLEIDIMAS

10. Duomenys apie įmonės uždirbtas pajamas ir patirtas sąnaudas per ataskaitinį laikotarpį gali būti pateikti pilna ar trumpa forma.

11. Pelno (nuostolių) ataskaitoje informacija turi būti pateikiama pagal tokius straipsnius:

11.1. I. Pardavimo pajamos;

11.2. II. Pardavimo savikaina;

11.3. III. Bendrasis pelnas (nuostoliai);

11.4. IV. Veiklos sąnaudos;

11.5. V. Tipinės veiklos pelnas (nuostoliai);

11.6. VI. Kita veikla;

11.7. VII. Finansinė ir investicinė veikla;

11.8. VIII. Įprastinės veiklos pelnas (nuostoliai);

11.9. IX. Pagautė;

11.10. X. Netekimai;

11.11. XI. Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą;

11.12. XII. Pelno mokestis;

11.13. XIII Grynasis pelnas (nuostoliai).

12. Sudarant pelno (nuostolių) ataskaitą, pavyzdinėse formose pateikti, bet 11 punkte neišvardyti straipsniai gali būti praleidžiami, jeigu jų reikšmės ataskaitiniais ir praėjusiais ataskaitiniais metais lygios nuliui. Taip pat leidžiama papildyti pelno (nuostolių) ataskaitą papildomais straipsniais, jeigu to reikia siekiant teisingai parodyti įmonės veiklos rezultatus.

V. PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITOS STRAIPSNIŲ PAAIŠKINIMAS

13. Pardavimo pajamų straipsnyje turi būti pateikiamos grynosios pardavimo pajamos. Per ataskaitinį laikotarpį uždirbtų pardavimo pajamų apskaitos reikalavimus nustato 10-asis verslo apskaitos standartas „Pardavimo pajamos“.

14. Pardavimo savikainos straipsnyje turi būti pateikiama grynoji pardavimo savikaina. Ataskaitinio laikotarpio pardavimo savikainos apskaitos reikalavimus nustato 11-asis verslo apskaitos standartas „Pardavimo savikaina ir veiklos sąnaudos“.

15. Veiklos sąnaudos apima pardavimo bei bendrąsias ir administracines sąnaudas. Ataskaitinio laikotarpio veiklos sąnaudų apskaitos reikalavimus nustato 11-asis verslo apskaitos standartas „Pardavimo savikaina ir veiklos sąnaudos“.

16. Kitos veiklos straipsnis parodo netipinės (išskyrus finansinės ir investicinės) veiklos rezultata.

17. Kitos veiklos pajamų straipsnyje parodomos pajamos arba pelnas iš įprastinės, bet netipinės veiklos, išskyrus finansinę ir investicinę veiklą. Kitos veiklos pajamoms priskiriama: netipinės veiklos produkcijos, parduoti skirtų prekių bei paslaugų teikimo pajamos, pajamos iš įmonės ilgalaikio turto naudojimo, honorarai (pavyzdžiui, patentų, prekių ženklų, autorių teisių, kompiuterių programų ir kt.), ilgalaikio turto (išskyrus finansinį) perleidimo pelnas ir kt.

18. Kitos veiklos sąnaudų straipsnyje parodomos sąnaudos ir nuostoliai, susiję su kitos veiklos pajamomis. Kitos veiklos sąnaudoms priskiriama: parduotos netipinės veiklos produkcijos, perparduotų prekių ar paslaugų savikaina, ilgalaikio turto (išskyrus finansinį) perleidimo nuostoliai ir kt.

19. Finansinės ir investicinės veiklos pajamų straipsnyje parodomos per ataskaitinį laikotarpį uždirtos finansinės ir investicinės veiklos pajamos. Šioms pajamoms priskiriamos palūkanos už suteiktas klientams ar įmonės darbuotojams paskolas, palūkanos už banke laikomus pinigus, pelnas dėl valiutos kursų pasikeitimo, pripažintos baudos ir delspinigiai už pavėluotus atsiskaitymus, dividendų pajamos, ilgalaikių investicijų perleidimo ir perkainojimo pelnas ir pan., jei kiti verslo apskaitos standartai nenustato kitaip.

20. Finansinės ir investicinės veiklos sąnaudų straipsnyje parodomos per ataskaitinį laikotarpį patirtos finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos. Šioms sąnaudoms priskiriami nuostoliai dėl valiutos kursų pasikeitimo, mokėtinos baudos ir delspinigiai už pavėluotus atsiskaitymus, ilgalaikių investicijų perleidimo ir perkainojimo nuostoliai, jei kiti verslo apskaitos standartai nenustato kitaip, palūkanos lizingo (finansinės nuomos) būdu įsigyjant turta, palūkanų sąnaudos, susijusios su paskolomis ir kt.

21. Ypatinguosiuose straipsniuose parodomi atsitiktinių ūkinių įvykių, kurie negali būti priskirti įprastinei veiklai, rezultatai. Ar įvykis skiriasi nuo įmonės įprastinės veiklos, nustatoma pagal jo pobūdį, lyginant su įprastine įmonės veikla, o ne pagal tokio įvykio dažnumą. Pasikartojimo dažnumas yra tik vienas iš kriterijų, pagal kuriuos sprendžiama, ar straipsnis yra ypatingasis.

22. Pelno mokestis apskaičiuojamas taikant kaupimo principą.

VI. REZULTATŲ PATEIKIMAS PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITOJE

23. Pelno (nuostolių) ataskaitoje turi būti apskaičiuoti ir pateikti ataskaitinio laikotarpio tipinės, įprastinės ir visos įmonės veiklos rezultatai bei ypatingieji straipsniai. Tam naudojami bendrojo, veiklos, įprastinės veiklos, pelno (nuostolių) prieš apmokestinimą ir grynojo pelno (nuostolių) rodikliai.

24. Bendrojo pelno (nuostolių) rodiklis apskaičiuojamas iš pardavimo pajamų atimant pardavimo savikainą.

25. Tipinės veiklos pelno (nuostolių) rodiklis apskaičiuojamas iš bendrojo pelno atimant veiklos sąnaudas.

26. Įprastinės veiklos pelno (nuostolių) rodiklis parodo įmonės įprastinės (tipinės ir netipinės) veiklos rezultata per ataskaitinį laikotarpį. Šis rodiklis apskaičiuojamas prie tipinės veiklos pelno (nuostolių) pridėdant kitos veiklos bei finansinės ir investicinės veiklos rezultatus.

27. Pelno (nuostolių) prieš apmokestinimą rodiklis parodo įmonės įprastinės veiklos ir ypatingųjų straipsnių rezultata. Jis apskaičiuojamas prie įprastinės veiklos pelno (nuostolių) pridėdant pagautę ir atimant netekimus.

28. Grynojo pelno (nuostolių) rodiklis parodo galutinį įmonės veiklos rezultatą, t.y. įmonėje liekantį pelną, kuris gali būti paskirstytas, arba nuostolius. Grynojo pelno rodiklis apskaičiuojamas iš pelno (nuostolių) prieš apmokestinimą atimant pelno mokesčio sąnaudų rodiklį.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

29. Šis standartas turi būti taikomas sudarant 2004 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių finansinę atskaitomybę.

(Pavyzdinė pilnos pelno (nuostolių) ataskaitos forma)

_____
(įmonės pavadinimas)

_____
(įmonės kodas, adresas, kiti duomenys)

PATVIRTINTA
20.... m.....d.
protokolo Nr.....

**_____
(ataskaitinis laikotarpis) PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA**
20....m.....d.

_____
Nurodyti – litais ar tūkstančiais litų

Eil. Nr.	Straipsniai	Pastabos Nr.	Finansiniai metai	Praeję finansiniai metai
I.	PARDAVIMO PAJAMOS			
II.	PARDAVIMO SAVIKAINA			
III.	BENDRASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)			
IV.	VEIKLOS SĄNAUDOS			
IV.1.	Pardavimo			
IV.2.	Bendrosios ir administracinės			
V.	TIPINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)			
VI.	KITA VEIKLA			
VI.1.	Pajamos			
VI.2.	Sąnaudos			
VII.	FINANSINĖ IR INVESTICINĖ VEIKLA			
VII.1.	Pajamos			
VII.2.	Sąnaudos			
VIII.	ĮPRASTINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)			
IX.	PAGAUTĖ			
X.	NETEKIMAI			
XI.	PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ			
XII.	PELNO MOKESTIS			
XIII.	GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)			

_____
(įmonės administracijos vadovo
pareigų pavadinimas)

_____
(parašas)

_____
(vardas ir pavardė)

(Pavyzdinė trumpos pelno (nuostolių) ataskaitos forma)

(įmonės pavadinimas)

(įmonės kodas, adresas, kiti duomenys)

PATVIRTINTA
20.... m.....d.
protokolo Nr.....

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA
(ataskaitinis laikotarpis)
20.....m.....d.

Eil. Nr.	Straipsniai	Nurodyti – litais ar tūkstančiais litų		
		Pastabos Nr.	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
I.	PARDAVIMO PAJAMOS			
II.	PARDAVIMO SAVIKAINA			
III.	BENDRASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)			
IV.	VEIKLOS SĄNAUDOS			
V.	TIPINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)			
VI.	KITA VEIKLA			
VII.	FINANSINĖ IR INVESTICINĖ VEIKLA			
VIII.	ĮPRASTINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)			
IX.	PAGAUTĖ			
X.	NETEKIMAI			
XI.	PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ			
XII.	PELNO MOKESTIS			
XIII.	GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)			

(įmonės administracijos vadovo
pareiğų pavadinimas)

(parašas)

(vardas ir pavardė)